Ч. 51 — Пятниця 5 (17) марта 1893. — Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостваxъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Здичѣлôсть рускои молодежи.

Пôдъ повысшимъ заголовкомъ помѣстила „Правда“ сумный причинокъ до історіѣ выхованя нашои молодежи въ такихъ институтахъ якъ „Народный Дôмъ“ и „Ставропигія“ а єго повторило и „Дѣло“. Сумна то рѣчь вытягати на верхъ таку погань, але рѣчь конечна и дуже потрѣбна подати єѣ до загальнои вѣдомости, коли нема нѣякого способу, щобы можна направити зло въ иншôй дорозѣ. Тожъ уважаємо своимъ обовязкомъ такожъ повторити за „Правдою“ тй сумнй факты, нехай довѣдає ся о нихъ якъ найширшій кругъ Русинôвъ а заразомъ и остерѣгаємо родичѣвъ та опѣкунôвъ, нехай не вôддають дѣтей до такихъ институцій, въ котрыхъ они замѣсть выховати ся на людей честныхъ и зъ характеромъ та любячихъ свôй нарôдъ, край и державу — можуть зойти на манôвцѣ и стати ся ворожими для суспôльности, котра ихъ выдала изъ себе та выгодувала тымъ, що сама собѣ вôдъ губъ вôднимала. Ось що пише „Правда:“

„Мы вже не разъ згадували про ту моральну гниль, яка ширить ся зъ помѣжь руского суспôльностію, захоплюючи мало-помалу що разъ дальшй верствы єѣ, розточуючи наче гнилый ракъ рускій орґанізмъ и вказували на конечну потребу, шобы сей болякъ заздалегôдь вырѣзати и выпечи, поки ще не затроѣвъ усего орґанізму. Мы звертали бачнôсть нашои суспôльности на розсадники гнилины моральнои, якъ зъ вôдтамъ йшла систематична деморалізація въ руску суспôльнôсть и вказували на небезпечнôсть для здорового розвитку руского народу. Однакъ декому здавались тй зъявища надто спорадичными, щобъ можна въ тôмъ бачити яку небезпечнôсть для рускои суспôльности, а тымъ менше для краю або державы. Тымчасомъ остатнй лѣта показали, якъ широко и глубоко кинулась та гнилина, що она захопила не тôлько значну досыть частину такъ званои интеліґенціѣ рускои, але проникнула навѣть помѣжь селяньство и мѣщаньство. Нехтованє, зневага и нѣвеченє всего що своє, рôдне, руске, неґація всякои позитивнои роботы, безнастанне розбуджуванє невдоволеня, пôддержуванє розстрою на кождôмъ поли, — отсе проявы, якй що разъ яскравѣйше и выдатнѣйше выступають посередъ рускои суспôльности.

„Мы бачили проявы сего розстрою рускои суспôльности на рôзныхъ зборахъ и вѣчахъ такъ званыхъ всенародныхъ, якъ они замѣсть поважнои нарады перемѣнили ся въ хаосъ здичѣлои товпы и на довго здискредитували значѣнє и повагу такихъ зборôвъ и вѣчь. Одначе нинѣ не про се поведемо рѣчь, а звернемо бачнôсть на найбôльше загрожене мѣсце нашого орґанізму, руску молодѣжь, позаякъ и будуччина наша буде така, якъ буде выхована молодѣжь.

„И въ сѣй справѣ мы вже не оденъ разъ высловили свои думки, не разъ вказували, якъ згаданй въ горѣ проявы розстрою ширять помѣжь рускою молодѣжію деякй учителѣ, принявши на себе ролю апостолôвъ розстрою; мы згадували, якъ ся деструкція проявила ся на ювилейнôмъ торжествѣ „Академического Кружка“ и показала овочь, выплеканый такимъ „Кружкомъ“ и вѣденьскою „Буковиною“; мы споминали неразъ, до чого ведуть нашу молодѣжь такй институціи якъ „Народный Дôмъ“ и Ставропигійскій Институтъ“. Одначе и въ тôмъ, здавалось декому, нема нѣчого такъ небезпечного, и въ тôмъ добачавъ дехто лише хвилевй и случайнй проявы. Тымчасомъ подѣѣ остатныхъ лѣтъ показують, що се не хвилевй и случайнй проявы, але се овочь систематично веденого въ напрямѣ деструктивнôмъ выхованя московфільского, котре зводить нашу молодѣжь на бездорожа, на край пропасти, що загрожує будуччинѣ рускои суспôльности. На доказъ сего позволимо собѣ навести кôлька драстичныхъ прикладôвъ и просимо нашихъ читателѣвъ, щобъ выбачили, коли будемо примушенй тутъ повторити деякє нечемне слово, що выйшло вôдъ здичѣлои молодѣжи рускои, выхованои въ сѣмъ напрямѣ. Мѣжь усею молодѣжію рускою передує молодѣжь нѣмецкои ґімназіѣ львôвскои, котрôй доставляли и доставляють головного континґенту бурсы Народного Дому и Ставропигіѣ. Зъ одного боку давнѣйшій учитель рускои мовы, а зъ другого управителѣ сихъ бурсъ вливали и вливають отрую въ серця невиннои молодежи, а добутками такои роками систематично веденои науки були ось якй подѣѣ. Минувшого року ученикъ М-ій, потомокъ вѣдомого галицко-руского поета, нарисувавши на школьнôй таблици, портретъ Шевченка, осмѣливъ ся плюнути на сей портретъ въ присутности зôбраныхъ зъ низшои ґімназіѣ передъ екзортою ученикôвъ, а иншй товаришѣ єго помагали єму въ сѣмъ Геростратôвскôмъ лыцарствѣ. Подôбного цинизму допустили ся бурсаки ставропигійскй, прийшовши до своихъ товаришѣвъ, сынôвъ одного львôвского священика, у котрого бувъ портретъ Шевченка надъ постелею и наслѣдкомъ того сей священикъ заборонивъ имъ приходити до своєи хаты. Сегожъ року осмѣливъ ся ученикъ Л-къ зъ 8-ои кл. нѣмецкои ґімназіѣ, выхованый въ атмосферѣ

---

12)

КУМА ЖУРБА.

ПОВѢСТЬ

Г. СУДЕРМАНА.

Перекладъ зъ нѣмецкого.

(Дальше).

Дуже часто пытавъ ся вôнъ себе, якъ то може звучати така гра на флетѣ и якй то були люде, що вмѣли ту штуку. Вôнъ мавъ о нихъ велике понятє и вѣривъ въ се, що ихъ думки такъ мусѣли бути святй, такй высокй, якй єму лишь деколи приходили до головы, коли заглубивъ ся такъ у своимъ свистаню.

А потôмъ прийшовъ разъ такій день, въ котрôмъ на властнй свои очи мавъ побачити флетиста.

У хмарне, слôтне пополудне въ жовтни, коли вже починало смеркати, выходивъ вôнъ зô школы и звôльна йшовъ до дому дорогою черезъ село. Наразъ до уха єго долетѣли зъ шинку, въ котрôмъ сходила ся звычайно челядь зъ околицѣ, якись дивнй тоны. Не чувъ ихъ ще нѣколи, але здогадавъ ся заразъ, що то певно флєтъ. Вслухавъ ся и становъ передъ дверми шинку. Серце било въ нѣмъ голосно, мовь молотомъ, тѣло дрожало мовь у пропасници. Тоны були подôбнй до єго свистаня, але далеко повнѣйшй и мякшй. „Такъ грають певно ангелы у престола Божого“ — подумавъ собѣ.

Одного лише не мôгъ собѣ вытолковати, якимъ способомъ та гра, въ котрôй пробивалась така скарга, така якась туга, могла заблукатись до такъ поганого мѣсця. Крикъ, оклики пяныхъ, бренькôтъ склянокъ, що разомъ изъ грою було чути черезъ дверѣ, були для душѣ єго незвычайно прикрй, єго напала наразъ лютôсть. Коли бы вôнъ такъ бувъ уже дорослымъ и сильнымъ, то впавъ бы тамъ и розôгнавъ ту голоту, щобы не безчестила своимъ верескомъ небесной гармоніѣ тонôвъ.

Въ тôй хвили отворивъ хтось зъ середины дверѣ и пяный робôтникъ заточивъ ся непевнымъ крокомъ заразъ коло него — поганый дымъ бухнувъ єму въ лице зъ дверей коршмы.... Крики стали ще голоснѣйшй.... Флєтъ ледви мôгъ ихъ заглушити и выбити ся понадъ галасъ змѣшаныхъ голосôвъ.

Блѣдый зôбравъ усю свою вôдвагу и закимъ ще дверѣ зовсѣмъ замкнено, вôнъ всунувъ ся до середины шинку.... Становъ собѣ за порожну бочку и ждавъ.... Нѣхто не звертавъ на него уваги.

Въ першôй хвили не мôгъ нѣчого розпôзнати.... Дымъ зъ тютюну, задуха зъ горѣвки и галасъ, заголомшили єго змыслы и тоны флєта выдали ся єму теперь проймаючими и одностайными, такъ, що майже разили єго.

Въ серединѣ товпы, що кричала и тупала, на вывернеиôй дномъ до горы бочцѣ сидѣвъ якійсь волоцюга зô спухлымъ, змысловымъ лицемъ, зъ червонымъ носомъ и чорнымъ, насмарованымъ грубо волосємъ. На видъ єго вôдраза напала Павлуся.... То вôнъ гравъ на флєтѣ. Хлопець остовпѣвъ зъ дива и страху та все дививъ ся на него. Єму здавало ся, що хиба небо паде и цѣлый свѣтъ кôнчить ся. Теперь музикантъ вôдложивъ флєтъ на бôкъ и вымовивъ шерсткимъ, захриплымъ голосомъ кôлька поганыхъ слôвъ, вливъ въ себе скваино горѣвку, котру єму хтось подавъ, почавъ выбивати тактъ ногами и притôмъ гравъ якусь уличну пѣсеньку, а слухачѣ вторували єму рыкомъ.

Тодѣ Павлусь утѣкъ зъ шинку и бѣгъ, бѣгъ такъ, що не знавъ нѣчого, не чувъ нѣчого, якъ колибъ лякавъ ся прийти до свѣдомости.

Коли вже самъ бувъ на луцѣ, по котрôй гулявъ теперь вихоръ и сѣкъ дрôбный дощикъ и на краю котрои сѣрчано-жовтый поясъ вечѣрного свѣтла присвѣчувавъ єму, тодѣ ажь становъ, сховавъ лице въ долоняхъ и заплакавъ гôрко....

. . . .

Слѣдуючои зимы Павлусь покинувъ зовсѣмъ своє свистанє, а ще бôльшу чувъ вôдразу до гры на флєтѣ. Коли о нѣй подумавъ, то все стававъ єму передъ очима образъ того волоцюги, котрый єму такъ збезчестивъ єго тугу.

Гальшки вôдъ теперь уже не видавъ. Вôдколи настала зима, приготовляючй лекціѣ

Ставропигіє, написати учителеви рускои мовы замѣсть задачѣ, найцинічнѣйшй выдумки на Шевченка и руске письменьство, такъ, що власть шкôльна мусѣла выдалити єго зô школы. Стѣны въ клясѣ, де вôдбуває ся наука рускои мовы въ нѣмецкôй ґімназіи, передъ годиною учителя народовця вкрывають ся написями: „здохла Украина" и т. п., щобъ лише доскулити учителеви. Такъ само вторôкъ стѣны выходкôвъ рускои ґімназіѣ були безнастанно вкрытй написями: „Здохла Украина", „Поганчукъ" и т. п. цвѣтами страхопутского дотепу, а дирекція жалувалась, що не може собѣ дати рады, позаякъ тамъ заходять бурсаки „Народного Дому" и пописують ся наукою, якою ихъ напоили въ бурсѣ. Мы мали нагоду бачити, якъ бурсаки „Народного Дому" минувшого року вдерли ся на ґалерію салѣ, де кôнчили ся зборы „Просвѣты" спѣвомъ „ще не вмерла Украина" и перебивали сей спѣвъ дикимъ крикомъ „здохла Украина", а такими самыми окликами прощали бурсаки гостей, що выходили зъ торôчныхъ вечерниць Шевченковыхъ, святкованыхъ народными товариствами въ салѣ Народного Дому! Мы мали нагоду чути вôдъ самыхъ бурсакôвъ Народного Дому и Ставропигіє, невинныхъ ще хлопцѣвъ, котрй вызнавали, що мусять ломати собѣ языкъ змосковщенымъ язычіємъ, позаякъ управителѣ заборонюють имъ промовляти рôдною мовою, высмѣваючи єѣ яко хлопску, хахольску. Сей фактъ стверджують остентаційнй промовы членôвъ „Академического Кружка" и вѣденьскои „Буковины" змосковщенымъ язычіємъ на зборахъ и оповѣщеня тогожь Кружка на таблицяхъ львôвского университету, а сежь переважно выхованцѣ згаданыхъ двохъ бурсъ або твердыхъ учителѣвъ рускои мовы якъ н. пр. колишныхъ зъ нѣмецкои або золочôвскои ґімназіѣ або ряшôвскои семинаріѣ.

Святкованый недавно Русинами у Львовѣ ювилей 50-лѣтного епископства Папы Льва XIII. давъ также нагоду въ цѣлôй повни проявити ся тôй здичѣлости рускои молодѣжи, выховуванои и плеканои Народнымъ Домомъ и Ставропигією. Коли вôдбувалась недавно проба спѣву въ Ставропигіи, на котру явились также деякй ученики-спѣваки рускои ґімназіѣ, бурсаки ставропигійскй покраяли ножами козацку шапку ученика Г., щобъ тымъ выявити свою пôмсту на украінофільствѣ.

Вѣнцемъ же сеи здичѣлости була велика демонстранція звернена проти Є. Е. Митрополита и всѣхъ, що святкували сей ювилей въ вечерь самого ювилею. Дальшй демонстрации спинила сильна асистенція поліціѣ. Пôдчасъ музикально-деклямаційного вечера, що вôдбувавъ ся въ сали „Народного Дому", бурсаки цѣлою товпою (лише деякй зъ нихъ брали участь въ спѣвѣ хоральнôмъ) передерли ся ґалерією скрôзь зачиненй дверѣ на І. поверсѣ и выправляли крики, а деякй члены „Русского Касина", що перенесло ся на той часъ до канцеляріѣ „Народного Дома", выявляли свою демонстрацію лопанємъ дверей. Не помогли просьбы комітетовыхъ, бо „намъ вôльно своими дверми трѣскати", треба було ажь интервенціѣ директора поліціѣ.

Отсе кôлька фактôвъ, що вказують на грубу здичѣлôсть рускои молодѣжи, выплеканои „Народнымъ Домомъ", котрого головою совѣтникъ конс. дръ Делькевичь, а членами выдѣлу крил. Петрушевичь, кандидатъ на крилошанина дръ Крижановскій, совѣтникъ конс. и катехитъ Он. Лепкій и т. д., молодежи выплеканои Ставропигією, котрои сеніоромъ дръ Шараневичь. Тутъ выводить ся та моральна гниль, пôддержувана аґентами москвофільскои кліки и москвофільскою прасою и літературою и доводить до того, що навѣть протекторъ „Народного Дому" не може безпечно вступити на порôгъ сеѣ институціѣ, котра пôдъ своимъ покровомъ плекає таку бурсу, такій кружокъ, таке касино! Теперь вже, думаємо, нѣхто не скаже (окрôмъ москвофілôвъ, котрй се назвуть напастію, денунціяцією и т. д.), що се случайнй выбрики! — Се система выхованя, выхованя ведучого до здичѣлости и деструкціѣ рускои суспôльности. Мы своє сказали, а теперь пора, щобъ свôй обовязокъ сповнили Є. Е. Митрополітъ яко протекторъ Народного Дому, яко владыка, що має интерепцію и въ Ставропигіи, а окрôмъ того шкôльна власть, що повинна стояти на сторожѣ здорового выхованя молодѣжи. Quousque tandem!?"

Переглядъ політичный.

Сензаційну вѣсть принесли нинѣшнй польскй ґазеты зъ Вѣдня, котра однакожь потребує ще потвердженя. Ото на вчерашнôмъ вечѣрнôмъ засѣданю Палаты пословъ розôйшла ся чутка, що президентъ Палаты дръ Смолька донѣсъ президіи, що складає свôй мандатъ, а тымъ самымъ и бере димісію яко президентъ палаты послôвъ. Зачували также, що віцепрезидентъ Хлюмецкій має ще нинѣ повѣдомити Палату о тôмъ постановленю дра Смолькп и внесе рôвночасно, щобы дру Смольцѣ вызначити рôчну пенсію въ сумѣ 4.000 зр.

Рѣчь очевидна, що зъ уступленємъ дра Смольки настануть великй змѣны въ президіи Палаты. Президентомъ має стати Хлюмецкій; першимъ віцепрезидентомъ, кажуть, буде дотеперѣшный другій віцепрезидентъ пос. Катрайнъ зъ клюбу Гогенварта, а другимъ віцепрезидентомъ якійсь Полякъ. На се послѣдне становище має бути ажь трохъ кандидатôвъ: Мадейскій, Абрагамовичь и Стадницкій.

Въ Петербурзѣ перебувають теперь ґен. ґубернаторъ варшавскій Гурко, командуючій ґенералъ зъ Вильна Ганецкій и россійскій аташе войсковый зъ Вѣдня, Зуєвъ. Дальше приѣхали туды россійскй послы зъ Вѣдня и Берлина, а крôмъ того покликано ще командуючихъ ґенералôвъ зъ московского и кіевского округа военного ґен. Костенду и Драґомирова. Зъѣздъ сей стоить въ звязи въ якимись важными нарадами военными.

Зъ Софіѣ доносять до Frankf. Ztg., що отець нареченои кн. Фердинанда противить ся тому, щобы вѣнчанє вôдбуло ся ще передъ скликанємъ великого собранія; вôнъ хоче, щобы всѣ спôрнй справы правнй були залагодженй ще передъ вѣнчанємъ.

„Свобода" подає обширный вытягъ изъ россійского комунікату въ справѣ болгарскôй и каже, що вôнъ повиненъ бути знаный въ Болгаріи въ якъ найширшихъ кругахъ, бо єсть урядовымъ доказомъ, що Россія мѣшає ся до внутрѣшныхъ справъ болгарскихъ. Всѣ Болгаре, що люблять свою вôтчину можуть мати въ нѣмъ доказъ, що Россія хоче спинити всякій поступъ въ Болгаріи. Болгарія не бажає нѣчого, лишь щобы Россія дала єй спокôй зъ своєю прихильностію и щобы анѣ одного Россіянина не видѣла на своєй земли.

Новинки.

Львôвъ дня 16 марта.

— **Стрыйска філія „Просвѣты"** устроює дня 19 марта т. є. въ найблизшу недѣлю семй выклады для своихъ членôвъ (послѣдній передъ святами) полученй зъ деклямаціями и продукціями вокальными. Членъ можуть

до причастя перенесено зъ церквы на приходство, а що тамъ було дуже тѣсно, щобы всѣ приготовляючй ся до причастя могли разомъ помѣстити ся, то окремо збирали ся хлопцѣ, а окремо дѣвчата. Вправдѣ часами видѣвъ переѣзшій повôзъ Гальшки, але она сама була такъ огорнена въ футра и хусты, що навѣть нѣколи не мôгъ розпôзнати єѣ лиця. Не мавъ навѣть певности, чи єго бодай зауважала.

Въ тôмъ же часѣ немало мавъ гризоты зъ двома Ердманами, котрй все дразнили єго дуже. Супротивъ нихъ бувъ зовсѣмъ безборонный, бо кождый зъ нихъ мавъ въ двоє бôльше силы, якъ вôнъ, а притôмъ нападали єго все оба разомъ; оденъ державъ єго, а другій бивъ безъ милосердя. Не длятого, щобы оба зъ роду були злосливыми хлопцями, навпаки, супротивъ иншихъ показували ся неразъ зычливыми, прихильными, навѣть великодушными, але саме єго тиха, замкнена въ собѣ вдача, була имъ наскрôзь ненавистна, єго непораднôсть вызывала ихъ своволю. Называли єго „мурмиломъ", доскулювали, що ходить все „зô звѣшеною головою", а коли єго якъ треба выбили, то говорили все:

— Ну, теперь пожалуй ся на насъ, то буде якъ разъ такъ, якъ ты повиненъ зробити!

Въ нѣмъ рôсъ жаль и гнѣвъ до напастникôвъ щоразъ бôльше. Дуже часто дорѣкавъ вôнъ собѣ, що супротивъ нихъ поводить ся такъ боязко, що такъ мало показує амбіціѣ и обжаловувавъ себе въ души о нѣкчемну сервілістичну вдачу. Коли одного дня бѣгавъ по засыпанôмъ снѣгомъ подвôрю передъ батькôвскôмъ домомъ, то роздумою такъ розъяривъ гнѣвъ у собѣ, що постановивъ увôльнити ся вôдъ своихъ напастникôвъ, хочь бы єму прийшлось заплатити за се житємъ. Побѣгъ до стайнѣ, де стоявъ камѣнь до остреня, розтопивъ замерзлу въ корытѣ воду и выостривъ собѣ сцизорикъ такъ, що перетинавъ и найтоншу бібулку. Однакъ коли слѣдуючого понедѣлка знову выбили єго порядно, вôнъ не почувъ у собѣ на стôлько вôдваги, щобы вытягнути сцизорикъ зъ кишенѣ, и знову дорѣкавъ собѣ за свою боязливу натуру. Вôдкладавъ пôмсту на другій разъ — але на тôмъ оно и скôнчило ся.

И зô стороны батька мусѣвъ также немало вытерпѣти. Той теперь знову почавъ укладати великй пляны, а коли тôлько находивъ на него такій настрôй, все чувъ вôнъ себе высшою истотою зъ ширшимъ летомъ духа и горе було тодѣ Павлусеви, котрый звычайно бувъ у него въ погордѣ, черезъ свою вдачу, склонну до дрôбниць и педантизму.

— Чому на того хлопця не перейшла нѣ одна искорка мого ґенія? — говоривъ вôнъ бувало — якъ же тодѣ мôгъ бы я собѣ выробити єго гарно, выховати. Але — то идіотъ— для него школа великого заходу.

Для выхôснованя своихъ торфовищь задумавъ также заложити акційне товариство, зôбрати значнй капіталы и переперти, щобы єго именували директоромъ за рôчною пенсією стôлько а стôлько тысячѣвъ талярѣвъ. Що тыждня ѣздивъ два, три разы до мѣста и часто просиджувавъ тамъ и по два днѣ.

— Тяжко йде, — говоривъ потôмъ, коли выспавъ ся по мѣскôй пілтицѣ — але я и такъ зловлю ихъ у свою сѣтку. И той Дуґлясъ, той трутень мусить дати собѣ пустити троха крови. Кобы лишь я знавъ, якъ єму заѣхати? Гелененталю не переступить нѣколи моя нога хочь бы й длятого, щобы не бачити, якъ єго спустошивъ той дурень — бо то зовсѣмъ певно — а въ мѣстѣ нѣколи не можу зъ нимъ стрѣтити ся. Але крови мушу єму троха пустити — мушу. Коли мене не пôдпише кордя акцій, то най єго дѣтько хопить.

Панѣ Єлисавета засумована слухала того всего а не вôдповѣдала нѣ словомъ, але Павлусь все по такихъ мовахъ батька знимавъ зъ кôлка ключь вôдъ шопы, абы троха на самотѣ побалакати зъ „чорною Зоською". Годѣ, клиномъ вбила ся єму въ душу та вѣра, що лишь она поможе имъ въ тôмъ клопотѣ.

. . . .

Коли минули великоднй свята, лекціѣ реліґіѣ зачали ся наново въ церквѣ. Пôвъ року розлученй, хлопцѣ и дѣвчата стали знову разомъ сходити ся.

Черезъ зиму Гальшка змѣнила ся дуже. Подобала вже теперь на дорослу майже панну. Носила пôвдовгй суккнѣ и гривку зфризовану надъ чоломъ.

Павлусь поклонивъ ся єй дуже несмѣло; єму здавало ся, що теперь уже вôнъ не вôдповѣдный на єѣ знакомого — але она встала зô свого мѣсця, подôйшла до него кôлька крокôвъ и передъ всѣма стиснула єму сердечно руку.

Заразъ на другу лекцію почала помѣжь хлопцями ходити карточка, котра немало всѣхъ розвеселила. На тôй картцѣ середъ рôжныхъ артистично-каліґрафічныхъ выкрутасôвъ було написано:

привести свои родины и впроваджувати гостей, котрй при тôй нагодѣ можуть вписуватись въ члены товариства. Початокъ о годинѣ 6 вечеромъ въ сали „Руского Касина" пôдъ „Чорнымъ орломъ".

— **Про крехôвску читальню „Просвѣты"** пишуть намъ: Пару день тому мавъ я нагоду побачити, що може зробити въ селѣ читальня, котрои выдѣлъ перенятый и розумѣе цѣль просвѣты. Недавно заложивъ о. Мальчиньскій Ч. св. В. В. читальню „Просвѣты" при монастири Крехôвскомъ, де школы власнои громада не мае. Однакъ житє такъ розбуджене въ читальникахъ, котрыхъ єсть 70, що и въ удивленє впроваджуе. Най се послужить яко доказъ ихъ стараня ся о добро громады, що коршмарь Альтшілєръ вже покинувъ другу коршму, хочь рôкъ тому майже не можь было знайти въ селѣ чоловѣка тверезого. За то въ дни святочнй читальня биткомъ наповнена, та горнуть ся всѣ и забавляють ся до пôзна въ нôчь читанємъ и спѣвами. Заслуга въ тôмъ самыхъ селянъ, передовсѣмъ чесныхъ господарѣвъ Андрѣя Ґураля, Ивана Греня, Гната Процайлы и Турского. О. Мальчиньского, заложителя читальнѣ, нема вже въ Креховѣ, але овочѣ его ревнои працѣ зôстали и дасть Богъ зôстануть, а люде зô сльозами въ очахъ о нѣмъ згадують и просять Бога — якъ кажуть — щобъ имъ его вернувъ. — *В.*

— **Змѣна властителѣвъ.** Добра Коропецъ купивъ ґр. Station Бадені вôдъ п. Альфреда Мысловского (молод.).

— **На польске Товариство школы народнои** приславъ п. Еразмъ Єржмановскій зъ Нового Йорку на руки посла Асника десять тысячь зр. Гарный подарунокъ!

— **Передъ львôвскимъ судомъ присяжныхъ** розпочавъ ся передвчера карный процесъ противъ Теодора Макушки, 53-лѣтного господаря, греко-кат. вѣроисповѣданя, дяка и писаря громадского въ Жуковѣ, чешанôвского повѣта. Макушку обжалова прокураторія о злочинъ забуреня публичного супокою (§. 64 з. к). о злочинъ обиды Величества (§. 63 з. к.), о обиду членôвъ цѣсарского дому (§. 64 з. к.) и о обманьство (§. 197 и 199 з. к.) Рôвночасно обжалують ся такожь: Гр. Яремчукъ, господарь греко-кат. вѣроисповѣданя, Анеля Криваньска римо-кат. вѣр., Стан. Томкôвъ, римо-кат. и Маркусъ Фаликъ, жидъ, о се, що передъ судею слѣдчимъ складали ложнй зôзнаня. Предсѣдателемъ трибуналу єсть самъ віцепрезидентъ карного суду, Бялоскурскій, а въ складъ трибуналу входять: радникъ Спендаковскій яко заступникъ предсѣдателя, сов. Зубрицкій, сов. Льоренцъ и протоколянтъ дръ Орскій. Обжаловуе прокураторъ Середовскій. Боронять дръ Федакъ и дръ Горовіцъ. На внесене прокуратора ухваливъ трибуналъ переводити розправу при замкненыхъ дверехъ.

— **Нещасна пригода** лучила ся при направѣ дому въ Карльсбадѣ. Вперѣдъ запало ся все въ серединѣ и засыпало людей, а коли робôтники зачинали робити ладъ, то завалили ся ще й стѣны. Богато людей згинуло. До дня 14 с. м. выдобуто 8 неживыхъ особъ, 11 тяжко а 19 легко скалѣченыхъ робôтникôвъ, въ бôльшôй части самыхъ жонатыхъ.

— **Жертвы морозôвъ.** Теперь, коли вже зима минае, обчисляють, кôлько людей вôдъ морозу згинуло. Зъ ґуберніѣ калускôй, де бувъ такій морозъ, що й найстаршй люде не затямили такого, замерзло 45 осôбъ. Але найстрашнѣйше було дивити ся на 12 замерзлыхъ ученикôвъ, котрй вертали зô школы въ Пречистеньску вышнôмъ и пôдчасъ метелицѣ снѣжнои заблудили тай померзли. У насъ въ Галичинѣ якъ бы зрахувавъ всѣхъ тыхъ, що померли вôдъ морозу и чаду сеи зимы, то выйшло бы такожь значне число, кôлькадесять певно. Мы въ свôй часъ подавали все вѣсти про тй жертвы зимы.

— **Численне потомство.** Въ Стеніко въ полудневôмъ Тироли жие вдовиця Кольомба Каресані, котрôй вже 94 лѣтъ а котра мала 11 дѣтей, 57 внукôвъ, 170 правнукôвъ и 1 праправнука, 239 потомкôвъ. Зъ тыхъ жие ще 6 дѣтей, 34 внукôвъ, 140 правнукôвъ и оденъ праправнукъ, разомъ 181.

— **Маврикій Шарфъ** найважнѣйшій свѣдокъ въ процесу о ритуальне убійство Єстеры Солимосі въ Тіса-Ємляръ на Угорщинѣ, померъ сими днями въ Антверпіѣ. Коли вѣвъ ся згаданый процесъ — а тому буде теперь около 10 лѣтъ — мавъ Шарфъ дванацять лѣтъ и лишь вôнъ оденъ свѣдчивъ противъ рôдного батька, шевця Шарфа, та казавъ, що видѣвъ якъ его батько ще зъ иншими жидами ввели Єстеру до хаты и тамъ єѣ убили нѣбы на то, щобы мати христіяньску кровь до мацъ. Пôзнѣйше молодый Шарфъ вôдкликавъ свои зôзнаня и казавъ, що его намовили до того, а Єстеру найдено утоплену въ рѣцѣ безъ нѣякихъ слѣдôвъ убитя. Молодого Шарфа вывезли були опôсля ажь до Антверпіѣ, де вôнъ выучивъ ся шлюфувати діяменты. Недавно тому зранила ему діяментова скалка око и вôдъ того вôнъ померъ.

— **Чотыри жѣнки одного чоловѣка.** Якійсь рѣзбарь Италіянець Михайло Анджельо де Люкка оженивъ ся въ Ню-Йорку ажь зъ чотирома жѣнками, такъ, що одна объ другôй не знала нѣчого. Якось несподѣвано зôйшли ся всѣ чотыри жѣнки въ робôтни Люкка а довѣдавши ся одна вôдъ другои, якъ стоить дѣло, мало не роздерли его. Люка выйшовъ живый лишь тымъ способомъ, що якось щасливо утѣкъ и сховавъ ся въ льокали товариства, котрого бувъ членомъ.

— **Подяка.** Свѣтлый Выдѣлъ Рады повѣтовои въ Дрогобичи запренумеровавъ пôдписаному Зарядови школы „Народну Часопись", въ котрои нетôлько самъ Зарядъ школы ужиткувати буде для своеи приемности, але такожь для добра, приемности и розширеня просвѣты тутешныхъ гôрскихъ мешканцѣвъ, котрыхъ просвѣта на дуже низькôмъ степени. За той даръ въ своѣмъ имени а посередно и въ имени тутешныхъ селянъ складае пôдписаный Зарядъ школы Свѣтлому Выдѣлови Рады повѣтовои въ Дрогобичи щире „Спаси-Бôгъ" и прилюдну подяку! — Зарядъ народнои школы въ Довгôмъ при Пôдбужу: *Кароль Гухро*, мѣсцевый учитель.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ воздуха** за минувшй добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 15 с. м. до 12 год. въ полудне дня 16 марта: середна теплота була + 9·1° Ц., найвысша + 14·6° Ц. (вчера по полудни), найнизша + 5·6° Ц. нинѣ въ ночи. Баром. иде въ гору (761). Вѣтеръ буде полуднево-захôдный, мѣрный, теплота пôднесе ся до + 8° Ц., небо буде легко захмарене; малый дощь, впрочôмъ погôдно.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 15 с. м.; пшениця 7·75 до 8.—; жито 6·— до 6·25; ячмѣнь 5·— до 5·75; овесъ 5·25 до 6·—; рѣпакъ 11·25 до 11·75; горохъ —·— до —·—; вика 5·— до 5·25; насѣнє льняне 11·— до 11·75; бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 74·—; бѣла 75·— до 85·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 18·— до 20·—; анижъ 36·— до 38·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·25 до 12·05.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 16 марта. Палата послôвъ ухвалила вчера австро-сербску угоду торговельну, угоду торговельну зъ Кореею, змѣну угоды мореплавнои зъ Швеціею и Норвеґіею и угоду въ справѣ охоронныхъ марокъ зъ Румуніею. На вечѣрнôмъ засѣданю вела ся дебата надъ закономъ противъ фальшованя поживы.

Парижъ 16 марта. Буржоа згодивъ ся приняти теку міністерства справедливости.

Брукселя 16 марта. Французкй тайнй аґенты поліційнй арештували анархіста Шуппа и знайшли при нѣмъ двѣ пекольнй машины. Поліція єсть на слѣдѣ якогось анархіста Матіе, котрый свого часу мавъ выкликати експльозію въ кавярни Веріого въ Парижи.

Бѣлградъ 16 марта. Дотеперѣшный результатъ выборôвъ до скупштины такій: 70 лібераловъ, 50 радикалôвъ, 3 напредняки (поступовцѣ). Правительство мае отже абсолютну бôльшôсть, хочь бы й не переперло чотирохъ своихъ кандидатôвъ въ піротскôмъ окрузѣ выборчôмъ.

Циріхъ 16 марта. Є. Вел. Цѣсарь австрійскій приѣхавъ вчера по полудни по 5 год., а пообѣдавши въ сальоновôмъ ваґонѣ поѣхавъ по 6 год. дальше.

Римъ 16 марта. Въ Антраґе Піемонтѣ проявили ся тутъ два выпадки смерти на холеру. Вôйско дôстало приказъ пильнувати границѣ.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Куреръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ зъ Пôдз.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(зъ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновецъ	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

Часъ, львôвскій; рôзниця вôдъ середно-европейского (зелѣзничого) о 35 мінутъ: на зелѣзницяхъ 12 год., у Львовѣ 12 и 35 мін. Цифры товстй и пôдчеркненй мінуты означають часъ нôчный вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 годъ 59 мін. рано.

Поведомляемо

о

заручинахъ

Павла Майгефера

и

Гальшки Дуґлясъ.

Письмо було молодшого Ердмана. Павлусь сягнувъ рукою по сцизорикъ и черезъ хвилю чувъ, що мôгъ бы тутъ середъ церквы кинути ся на свого сусѣда. Выдеръ ему картку зъ руки и подеръ єѣ на куснѣ.

Гальшка дивилась на него здивована, а священикъ вôзвавъ его до порядку. Ажь тодѣ налякавъ ся вôнъ власнои смѣлости. Однакъ Ердманы змѣркували, що въ тôй однôй справѣ не дасть зъ собою жартувати и зъ того часу вже нѣколи не переслѣдували его Гальшкою...

Послѣднои недѣлѣ передъ Зелеными святами мала бути перша сповѣдь. Павлусь не мôгъ цѣлу попередну нôчь заснути анѣ на хвилю; передъ сходомъ сонця вставъ тихенько, вбравъ ся въ нову суконну одежу, котру ему прислала на той день добра тѣтка, и пôшовъ перейти ся по соннôмъ обôйстю и поляхъ, скропленыхъ росою, ажь до торфовица, котре у своѣй цвѣтистôй одежи выглядало нинѣ дуже святочно.

Передъ сходячимъ сонцемъ зложивъ руки и ставъ щиро молити ся. Вôдъ того дня зачне нове, лучше житє, забуде всѣ дотинки и буде любити своихъ ворогôвъ такъ якъ Исусъ Христосъ сказавъ... Въ тôмъ прийшовъ ему на думку той ножикъ, котрый колись выострivъ бувъ на Ердманôвъ, вынявъ его чимскорше зъ кишенѣ и кинувъ въ болотнисте торфовище. Горячй сльозы полились ему зъ очей. Злымъ и хитрымъ выдавъ ся вôнъ собѣ, не гôднымъ принятя св. Тайны...

Не мавъ вôдваги вôйти до дому, ажь коли близнята въ новесенькихъ муслінѣвыхъ сукенкахъ прибѣгли до него зъ голосными окликами радости, якось лекше зробилось ему на серци.... Обнявъ сестры и заклявъ ся въ души, бути вôдъ теперь ихъ вѣрнымъ опѣкуномъ и приятелемъ.

Вôдтакъ прийшла мати, убрана въ шовкову вытерту сукню, поцѣлувала его въ чоло и лице, довго держала лице его въ обохъ своихъ рукахъ и глубоко вдивлювала ся въ его очи. Хотѣла щось сказати, але не могла вымовити нѣчого больше, лише:

— Мôй хлопче, мôй дорогій, любый хлопче!

Навѣть отець бувъ нинѣ въ якомсь незвычайно добрôмъ настрою. Схопивъ его за обѣ руки и мавъ до него довгу промову, якъ повиненъ учити ся, все звертати увагу на то, що въ житю людскôмъ єсть высше и змагати за своимъ батькомъ; вправдѣ его все переслѣдувало нещасте и злоба людска, але вôнъ таки не втративъ нѣколи вѣры и все змагавъ до звѣздъ, ad astra, навѣть зъ тои нужденнои норы, въ котру его недоля запхала. Притôмъ морщивъ вôнъ грôзно бровы и ѣживъ остро волосе, въ каждôмъ цали здававъ ся сперзоніфікованою величностію, великодушностію.

Павлусь поцѣлувавъ его въ обѣ руки и все прирѣкавъ.

(Дальше буде).

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій**.

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты

(„оповѣщеня приватнŷ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ також для „Ґазеты Львôвскои“ принимає лышь „Бюро Дневникôвъ“ **Людвика Пльона**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.